Courante uyt Italien, Duytslandt, &c.

octob. (

VVt Venetien den 26. November 1618.

Y verstaen dat de Cardinael des Hertochs van Savoyen Sone met een suyte naer Vranckrijck verreyst was / ende ginck den roep dat tusschen den selven ende des Coninex Suster van een Hou welick gehandelt wert.

Tot Mylanen vercooptmen niet alleen die artellerye Peerden/ maer ooc andere soo vande Coninckclycke Camer/ den Soldaten waren gegevē worden/ ende souden alleen 19. Compagnien vā de welcke 4. Italianen die andere alle Spaegniaerts sijn/ behouden.

Op date is alhier een generale Processie ghehouden/ ende Godt onder anderen gedanckt/ dat soo veelderhande tegens die Republique voorgenomene practicquen ontdeckt zijn worden/ insonderheyt eene soo tot Crema is aengestelt geweest aldaer 3. Francoysen ende eenen Borger voor hadden die Fortresse den Spaigniaerts te leveren/ die Companie onder welcke die 3. Francoysen lagen/ is van daer naer Brescia gevoert/ ende aldaer genoemde Francoysen geiusticeert worden.

De Vice Coninck van Napels heeft opentlijck gebieden laten/ dat by lijfstraffe alle Soldatē hun op de Galleonen eñ schepen souden vinden laten/ maer die Waloenen waren na Calabria gevoert ende aldaer in garnisoen gelegt / men vermeent hoe langer eñ meer dat dese Armade alleen aengesien sy om dese Republique in continuele vreese te houden/ ende op groote costen te brengen / die Turckse Armade light tot Navarino.

Tot Constantinopel was tydinge aengecomē/ dat die Turcken in Persien een groote victorie soude gehat ende neffens eene goede buyt by 12. duysent gevangene daervan gebracht hebben.

Wt Prage den 28. dito.

Men adviseert uyt Weenē/ dat die Oostenrijcsche Standen in groot getal eene versaemelinghe gehouden eñ hunne gravamina soo wel in Religions saken als anders weder voor gebracht/ eñ insonderheyt gebeden dat de selve (om de welcke sy nu 9. Jaren te vergeefs gesolliciteert hadden) mochtē nedergelegt worden/ eñ hadde de Coninc Ferdinandi gegevene audientie hun goede hope gegeven ende belooft die saecken by den Keyser voor gerecommandeert te houden/ daermede hun satisfactie gegeven werde.

Van wegen onse saecken alhier/ off wel hare M. eene suspensie der Wapenen ter discretie van den Cheur Vorst van Saxen gestelt/ gelijckewel sy inden aen de Staten van Bohemen gesondene brieven by hare eerste resolutie blijvē/ dat naementlijcke die Bohemen voor eerst die Wapenen nederleggen/ eñ sich in haere Mayesteyts schoot werpen souden/ 'twelck den Standē seer suspect is/ eñ deswegen sulcx in geender maniere ingaen willen/ maer veel meer daer deur geresolveert/ de saecke met ernst te beginnen / eñ om geens menschen respects willen langer te toeven. Daer op dan oock eenige vande Heeren Directeurs int Leger getrocken/ ten eynde met den Generael te delibereren / hoemen den vyandt uyt het Landt brenghen mochte.

Ondertusschen syn beyde Legers aen een ander geweest/ eñ inde selvige scharmutseringe 400. van des Keysers volck syn doot gebleven. Ende verstaen dat dē Leger van den Grave Dampier van Pilgram aldaer sy vermeenden desen Winter over te blijven/ naer Polna op de Frontieren van Moravie geretireert was. De Grave van Mansvelt hout Pilsen noch belegert / hebbende daer voor alreets over 500. man verloren.

VVt Ceulen den 10. November.

Wy hebben advys: dat de Heeren Vorsten eñ Standen in over eñ weer Slesien een antwoorde aen den Keyser geschreven hebben/ dat naerdemael alles wat tot noch toe in Bohemen gepasseert is anders niet als de Religie eñ deselve turbatie aengaet/ daerom sy hun schuldich bekennē/ de Heeren Standen van Bohemen met hulpe by te springhen / alle het welcke sy tot Breslaw in openen druck hebben laten uyt gaen. Tot Neus was een tumult ontstaen / duer dien sommighe Borgers hun t'samen voeghende met force een Kercke hebben wilden / om daer in Prediken te laten/ de Magistraet heeft belooft eene plaetse te ordineren / aldaer sy hun exercitium Religionis vry hebben mochten / interim was vanden Slesischen Standen weder eenen Lantdach uyt geschreven.

Tot Heyldelbergh was ghearriveert eenen Ambassadeur vanden Hertoch van Lottringhen met brieven van den Keyser in de welcke H. M. genoemden Hertoch als eenen met de Pfaltz geconfedereerden Prince versoeckt/ duer eenen van syne luyden den Cheur Vorst daer toe te disponeren / dat hy met de Chrijchs aenneminghen in houden wilde / het bescheet soo hem sal ghegeben werden/ is lichtelijc te dencken/ dan hare Cheurvorstelijcke Dl. niet meer als 500. Mannen voor Guarnisoen der Stadt Manhem aengenomen/ ende een deel volckx soo op syne Frontieren met Bohemen zijn ghelegt.

VVt 'sGravenhaghe, den 14. dito.

Voorleden weecke is de Prince van Orangien inde vergaderinge vande Heeren Staten Generael geweest/ ende aldaer van syne reyse ende besoignes rapport ghedaen. Terstont daer op is daer oock verschenen den Ambassadeur van Engelandt/ geaccompagneert van den Bischop van Landaf als Primaet uyt Lant van Wallis/ hier gesonden neffens 3. andere geleerde Theologiens vande Kercken van Groot Britagnien / om te compareren op den Synode Nationael / zijnde over 2. uren geweest inde voorsz vergaderinghe/ naernoene waerense S. Excel. gaen besoecken/ eñ 's anderen daechs vertrock de voornoemde Bisschop met sijn adioincten nae Dordrecht/ al waer ooc gearriveert zijn de gedeputeerde Theologātē van Swytserlant uyt de Pfaltz / van Hessen eñ van elders/ verwachten daer ooc die van Vranckrijck ende Geneve.

Voorleden vrydach als syn Pr. Exc. op't Raethuys dede verschynen/ desen Magistraet / is deselve daernae met eene staedelijcke suyte daer ooc gecomen eñ als hy hun syne commissie vertoonde heeft de selve op 3. nae alle gecasseert / doende daerop gelijcke vermaeninge eñ publicatie als in andere Steden geschiet is / verleden saterdach sijn de Officiers vande schutterye oock verandert ende hun den ouden Raedt doen vernieuwen.

Belangende dese gevangene men heeft in haere saecken noch niet voorder geprocedeert om dat sich noch daegelijcks andere t'haeren laste souden ontdecken/ waer over men neerstich vervolch is doende.

De wyle tot Rotterdam voor weynich dagen eenige beroerte is ontstaen/ soo zijn eenige Compagnien Soldaten derwaerts ge sonden / men seght datter 5. Compag. in sullen gelegt werden.